

Školské správy

Druhý ročník 2022/2023, 4. číslo

Vážení rodičia, milí žiaci,

prichádza december. Deti ale i dospelí vnímame tento čas ako čas zimných radovánok, čas bieleho ticha a pokoja, a zároveň čas túžobného očakávania kúzelných Vianoc. Aj u nás v škole vládne každý rok táto čarovná atmosféra. Radostné vzrušenie a predstava krásnych Vianoc nás nútia premýšľať s našimi deťmi, komu by sme mohli urobiť radosť.

S pani učiteľkami naši žiaci tvoria Vianočné pozdravy, ktoré budeme odosielať konkrétnym prijímateľom v Domovoch sociálnych služieb. Dúfame, že tieto detské výtvary potešia srdcia mnohých ...

Okrem Vianočnej pošty a na základe dobrých skúseností s Vami – rodičmi sa chceme aj tento rok zapojiť s Vašimi deťmi do zasielania Balíčkov plných lásky alebo ináč „Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok“.

5. jubilejný ročník celoslovenskej výzvy

Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok?

Potešme i tieto Vianoce seniorov po celom Slovensku darčekom, ktorý zahreje pri srdci Vás aj ich. Naplníme spoločne krabice plné lásky.

Krabice by mali obsahovať z každého trošku:

- niečo **sladké** (keksy, pamičky, čokoláda)
- niečo **slané** (tyčinky, kreky, pradky)
- niečo **teplé** (čaj, horúca čokoláda, káva)
- niečo **mäkké** (rukavičky, ponožky, šál)
- niečo **voňavé** (sprchový gél, krém, parfúmy)
- niečo **na zábavu** (knížka, krížovky, časopis)
- niečo **zo srdca** (poľadnica, obrázok, anjelič)

Zahajte zvlášť vrch a spodok krabice
a v termíne 23.11.-5.12.2022, odovzdajte vám
najbližšej kontaktnej osobe zverejenej
na kolkolasky.sk
Za každú pomoc **ĎAKUJEME!**

Týmito krabicami, naplnenými užitočnými i zábavnými vecami, no najmä vrúcnu túžbou detí niekomu spríjemniť vianočné chvíle, budú obdarovaní ďalší obyvatelia Centra sociálnych služieb na Orave. Krabička prekvapenia má presne vymedzený obsah – niečo sladké, niečo slané, niečo teplé, niečo mäkké, niečo voňavé, niečo na zábavu a hlavne, niečo zo srdca.

Rodičia budú informovaní o prípadnej spolupráci cez svoje deti podľa pokynov svojich triednych učiteľov.

ĎAKUJEME.

Vianočné trhy.

Ani covidové obdobie v nás nezatienilo spomienky na Vianočné trhy, kde sme sa mohli všetci v obci v predvianočnom čase nielen stretnúť, ale aj svojou „troškou práce“ spolu s našimi deťmi prispieť k vyjadreniu pomoci druhému.

Tento rok sme sa po vzájomnej dohode rozhodli rozšíriť spoluprácu pri príprave Vianočných Jasenických trhov aj s ďalšími organizáciami v obci: členkami Matice slovenskej, ochotnými rodičmi a skúsenými dôchodcami. Budeme vám veľmi vďační, ak spoločne s deťmi a žiakmi školy si nájdeme čas a pripravíme nielen vianočný program, ale aj darčeky vhodné na obdarovanie druhých, ktoré budeme ponúkať na vianočných trhoch. Určite nielen milo potešia darčeky vyrobené detskými rúčkami a s pomocou svojho rodiča, či učiteľa, ale tieto momenty zostanú spomienkach detí na celý život. A možno budú určitým návodom v budúcnosti pri výchove svojich vlastných detí.

S posledným školským dňom tohto školského roku sa chceme rozlúčiť trochu netradične – vianočným programom, ktorý si pripraví žiaci našej školy pod vedením svojich pani učiteliek a p. Graňákovej. Aj tu uvítame našich starkých i naše dobré mamy, ktoré nám pripraví malé prekvapenie. Uvítame všetkých, ktorým to čas dovoľuje a majú chuť stráviť tento čas s našimi deťmi. Tešíme sa. ☺

OPĀŤ ZBIERAME OKULIARE PRE AFRIKU! Zbierka na našej škole bude prebiehať do 8.12.2022. Okuliare prosím odovzdajte vo vestibule do krabičky s označením – OKULIARE PRE AFRIKU. Vopred Vám **ďakujeme!**

Informácie o prijímacom konaní na stredné školy:

Do 30. 11. 2023	stredná škola zverejní kritériá na všetky odbory pre nasledujúci školský rok
21. 3. 2023	overenie športového výkonu – prvá fáza talentových skúšok – pre žiakov, ktorí chcú ísť na športovú školu/odbor
23. 3. 2023	Testovanie T9 2023 - riadny termín
4. 4. a 5. 4. 2023	Testovanie T 9 – náhradný termín
28. 4. – 3. 5. 2023	1. kolo 1. termín talentových skúšok a overenie zdravotnej spôsobilosti pre Stredné športové školy (2. fáza)
4. 5. – 5. 5. 2023	1. kolo 1. termín prijímacích skúšok na stredné školy, vrátane 8-ročných gymnázií
9. 5. – 10. 5. 2023	1. kolo 2. termín prijímacích skúšok na stredné školy, vrátane 8-ročných gymnázií
11. 5. – 15. 5. 2023	1. kolo 2. termín talentových skúšok a overenie zdravotnej spôsobilosti pre Stredné športové školy (2. fáza)
Do 6. 6. 2023	Stredná škola zverejní konanie 2. kola prijímacích skúšok
20. 6. – 21. 6. 2023	2. kolo prijímacích skúšok

Aktivity za 1. štvrt'rok školského roka 2022/23

Materská škola

Školský rok v materskej škole začal v plnom prúde aktivitami, ktoré si deti s radosťou užívali. Či už to bola vychádzka ku koňom, diviakom, alebo športové súťaže v novej telocvični. Jeseň nám priniesla krásne počasie, ktoré sme spojili s púšťaním šarkana a zapojili sme sa aj do súťaže ŠARKANIADA DETI MŠ. Deti stihli vyrobiť krmička pre vtáčiky, kde im vždy počas vychádzka odnesú nejaké to zrníčko. Zamaškrtili si aj v triedach, kde si robili nepečené koláčiky, užili si deň chleba a rôznych nátierok. Taktiež sme si uctili svojich starých rodičov pekným programom v kultúrnom dome a taktiež sme zapálili sviečku všetkým zosnulým na cintoríne. Veselú atmosféru nám vytvorili aj hudobno- poučné divadielka a aj prednáška s policajtkou, kde sa deti hrou a veselou formou zabavili a aj niečo naučili.

Pani učiteľky majú pripravené ešte plne vrece aktivít, na ktoré sa spolu s deťmi veľmi tešia.

Základná škola

- Jesenná turistika (1. stupeň, 5. ročník – náučná chodník Rio de Klin, 6. – 7. ročník – Jánošíkove diery, 8. - 9. ročník – Babia hora)
- Zelená škola – voskové obrúsky, šitie textilných tašiek
- Noc Výskumníkov – Banská Bystrica
- Hovorme o jedle – Deň chleba
- Milión detí sa modlí ruženec
- Dobývanie vyhliadkových veží – Zakamenné
- Návšteva rašelinísk Oravy
- Čiastočné zatmenie Slnka 2022
- Hodina biológie so včelárom
- Martinské svetielko
- iBobor
- Záložka do knihy
- Zahrajme sa so starkými
- Dielnička modrotlače

Školský poriadok

Snahou každej školy je zabezpečiť žiakovi vhodné podmienky na vzdelávanie. Tie súvisia aj s pravidlami bezpečnosti a ochrany zdravia. Výdobytky techniky by mali byť prostriedkami ako si uľahčovať život. Skúsenosti však ukázali, že mladí ľudia ich nevedia vždy využívať na dobrý účel. Preto máme zavedený postup nepoužívania mobilov v škole až na prípady, keď ich môže vyučujúci dovoliť pre ich účelné využitie aj v škole.

Štvrtá časť

3.3 Pravidlá používania mobilných telefónov

1. Do školy nesmieš nosiť mobilný telefón ani tablet. V nutnom prípade sa môže rodič počas vyučovania telefonicky spojiť s tebou prostredníctvom telefónnej linky školy alebo cez triedneho učiteľa.
2. V odôvodnenom prípade môže požiadať Tvoj rodič triedneho učiteľa o možnosť nosiť mobilný telefón do školy. V takomto prípade musí byť mobilný telefón vypnutý a uložený v taške.
3. Mobilný telefón môžeš použiť iba v odôvodnených prípadoch so súhlasom triedneho učiteľa, vyučujúceho alebo dozor vykonávajúceho učiteľa.
4. V prípade, že budeš používať mobil, vlastný počítač alebo vlastný tablet počas vyučovania a prestávok bez súhlasu vyučujúceho, bude Ti vypnutý mobil, vlastný počítač alebo vlastný tablet odobratý a uložený v trezorovom priestore školy. Tvoj rodič si toto zariadenie príde prevziať osobne.

3.4 Pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia

1. Nenos do školy predmety, ktoré rozptyľujú Tvoju pozornosť a pozornosť spolužiakov, prípadne ohrozujú bezpečnosť a zdravie. Tiež nenos do školy väčšie sumy peňazí a osobitne cenné predmety a oblečenie. Počas celého vyučovania, vrátane prestávok, nesmieš nosiť slúchadlá na ušiach. Čas, ktorý máš, využi na prípravu na ďalšiu vyučovaciu hodinu alebo na príjemné rozhovory so svojimi spolužiakmi. Tak ako Teba poteší, keď je k Tebe niekto milý a všimne si Ťa, tak to poteší aj Tvojho spolužiaka. Možno niekomu urobíš deň krajším.
2. Ak prichádzaš do školy na bicykli, kolobežke, skateboarde a kolieskových korčuliach a Tvoji rodičia s tým súhlasia, aby si takto dochádzal do školy alebo je tento druh dopravy v určitých prípadoch odporúčané školou (napr. vyhlásené Dni športu a pohybu, v priebehu daného školského dňa sa bude vyučovať praktická dopravná výchova), musíš nosiť ochrannú prilbu! Bicykel si odlož na vyhradenom mieste. Musíš si však byť vedomý, že škola nezodpovedá za prípadné straty a poškodenia. Preto sa odporúča si bicykel zamykať.
3. Jazdiť na bicykloch a iných dopravných prostriedkoch v areáli školy a po príchodových betónových chodníkoch je neprípustné.
4. Do školy prichádzaj po vyhradených chodníkoch, nie po trávnatých plochách. Neprelietaj plot!
5. Počas celého vyučovania i cez prestávky nesmieš bez dovolenia učiteľa opustiť budovu školy.
6. Nehojdaj sa na stoličke, môžeš si ublížiť alebo zničiť stoličku, ktorú bude musieť Tvoj rodič opraviť.
7. Počas vyučovania musia byť všetky stoličky zložené.
8. Desiatuj medzi druhou a treťou hodinou (počas veľkej prestávky) vo svojej triede alebo na chodbe.
9. Počas veľkej prestávky sa nesmieš zdržiavať v iných triedach, na inej chodbe a v priestoroch šatní, ak ti to dozor konajúci učiteľ nedovolí.
10. Manipulovať s oknami môžeš len v prítomnosti učiteľa a na jeho pokyn. Cez prestávky neotváraj veľké okná, len ventilačky. Je prísne zakázané vyhadzovať von z okna akékoľvek predmety.
11. Je prísne zakázané naháňať sa po chodbách a v triedach kvôli Tvojej bezpečnosti a bezpečnosti ostatných spolužiakov.
12. Cez malú prestávku vychádzaj na chodbu len vtedy, keď potrebuješ ísť na toaletu alebo z iných vážnych dôvodov.

13. Počas vyučovacej hodiny nemôžeš opustiť triedu (na toaletu využi predovšetkým prestávku), ak nebudeš mať povolenie od vyučujúceho. V prípade zdravotných problémov informuj triedneho učiteľa o nutnosti častejšie navštíviť toaletu.
14. Papiere a odpadky odhadzuj do košov. Nie je prípustné odhadzovať ich do záchodových mís, pisoárov, umývadiel a voľne v školskom areáli. Robíš tým zbytočnú prácu zamestnancom školy.
15. Počas vyučovania nesmieš vstupovať do areálu MŠ.
16. Pred hodinou TŠV sa presunieš do šatne, prezuješ sa a vezmeš si so sebou cvičebný úbor, ktorý slúži len na športovanie. V tichosti čakaj na učiteľa, s ktorým sa presunieš do telocvične. V šatni telocvične sa prezlečíš a čakáš na pokyny učiteľa. **Na hodiny TŠV musíš mať osobitnú športovú obuv a oblečenie.** Nesmú to byť prezuvky, ktoré máš obuté a tričko a tepláky, prípadne kraťasy, ktoré máš oblečené počas iného vyučovania. **Požičiavanie cvičebných úborov je z hygienických dôvodov zakázané!**
17. Po skončení TŠV sa prezlečíš a prezuješ v šatni a spolu s učiteľom sa presunieš do budovy školy. V šatni školy sa prezuješ a pôjdeš bezpečne do triedy.
18. Ak si svojvoľne vezmeš športovú obuv a oblečenie, ktoré Ti nepatrí alebo presunieš, prípadne schováš vec, ktorá Ti nepatrí (najmä v šatni), bude sa to posudzovať ako krádež, pretože to nie je Tvoja vec. Uvedom si, či robíš správnu vec! Za drobnú krádež už máš pokarhanie riaditeľa školy a opakovanú krádež zníženú známku zo správania.
19. Spory so spolužiakmi rieš bez použitia fyzickej sily a dohodni sa s nimi priateľsky "Hovoríme spolu, nebíme sa." Nepoužívaj slová na to, aby si ubližoval, slovo má veľkú moc, dokáže potešiť ale aj zraniť nielen Tvojho spolužiaka ale aj Teba.
20. Preto nemáš právo ohovárať, osočovať, vulgárne sa vyjadrovať o svojom spolužiakovi, učiteľovi, či inej osobe nielen v osobnej komunikácii, ale aj na sociálnych sieťach. Nik nie je dokonalý. Ak niekto robí niečo, čo Ti vadí, choď za ním a porozprávaj sa s ním. Možno si uvedomíš pri tomto rozhovore, že to isté robíš aj Ty a budete hľadať spoločne cestu ako sa v danej veci zlepšovať. Pri osočovaní, to znamená šírení nepravd o druhom spolužiakovi, učiteľovi alebo inej osobe krivdíš druhému človeku a okrádaš ho o česť. Týmto spôsobom môžeš veľmi ublížiť.
21. Nesmieš nikomu ubližovať slovne ani fyzicky. Správaj sa k druhým tak, ako chceš, aby sa správali k Tebe.
22. Netoleruj šikanovanie, neprizeraj sa tomu, ale zasiahni alebo zavolaj pomoc dospelého.
23. Neumlčuj a neponižuj nikoho, uznávaj druhých bez ohľadu na pôvod, rasu, náboženstvo, kultúru alebo postihnutie.
24. Rešpektuj zákaz fajčenia, požívania alkoholických nápojov, energetických nápojov, drog a iných omamných látok v škole i v celom areáli školy a upozorni na to aj ostatných, ktorí by tento zákaz chceli porušiť. Aj prinesenie cigariet, alkoholu, drog, prípadne iných omamných látok do areálu školy sa považuje za hrubé porušenie školského poriadku.
25. Ak zistíš, že niektorý spolužiak alebo spolužiačka má veci uvedené v bode č. 24 v škole, prípadne porušuje bod č. 24 v areáli školy, je Tvojou povinnosťou okamžite to oznámiť ktorémukoľvek členovi pedagogického zboru. Nezabudni, že tým možno zabrániš väčším škodám na zdraví spolužiakov. Ak nemáš odvahu a nechceš, aby si bol známy pri oznámení zákazu bodu č. 24, môžeš použiť schránku dôvery. Uvedom si, že zdravie mladého človeka má veľkú cenu a poškodenie organizmu v mladom veku môže mať následky na celý život.
26. Do riaditeľne, zborovne a kancelárie choď len v nevyhnutných prípadoch. Všetky potrebné písomnosti si vybavuj prostredníctvom triedneho učiteľa.
27. Do odborných učební, dielní a telocvične vchádzaš v sprievode učiteľa. Pred odchodom do odborných učební si skontroluj, či máš na daný predmet všetky učebné pomôcky a žiacku knižku.
28. Ak si týždenník alebo určený žiak, počas prestávky utri tabuľu, skontroluj dostatok kriedy a choď po učebné pomôcky. Do kabinetu bez zaklopania a dovolenia učiteľa nevstupuj. Ako týždenník zodpovedáš za čistotu v triede.
29. Na obed môžeš ísť až po skončení vyučovacích hodín, nie v rámci malých prestávok, ak sa neoznámia vyučujúcim inak.

Názov súťaže: Cena Andreja Chudobu 2022

Kategória: I. kategória –próza – 1. miesto

Názov súťažnej práce: Je tu krásne, však?

Meno a priezvisko autora: Daša Brontvajová

Je tu krásne, však?

Je tu. Opäť. Nevýrazné oči upiera do prázdnych dial'av. Hánkami, zbelenými silným stiskom, zvieria mŕtve viničom mrazu obrastené zábradlie. Studený vzduch ju štekli v nose a štípe líca, striebriстая srieň jej sadá na visiace chodidlá a omrznuté uši načúvajú ľudoprázdnej dedine. Zúriaca rieka bičuje skaly a brehy ohraničujúce jej väznicu plytkého koryta. V spolupráci s jemnými notami voľného vánku a nervóznymi tónmi svrčích husličiek tvorí chaotický a predsa kúzelné zladený orchester noci. Atramentová obloha posiatá hviezdami, obohatená splnom mesiaca sa tiahne nad mrazivým kráľovstvom posiatym vianočnými svetielkami. Bledou pokožkou a svetlými vlasmi s ním dokonale splýva.

Áno, všetko je rovnaké. Rieka, bezlisté stromy okolo nej, snehom pokrytý kraj, mŕtva dedina okolo. Len zábradlie a dýka Snehovej kráľovnej zabudnutá v hrubej bielej pokrývke žiari rubínom. Tak krásnym, očarujúcim, živým a diabolským. Rubínom, ktorý ju prezradil. Dnes tu istú chybu neurobí. Nepodstúpi ten risk. Znova už nie.

Veľké hodinové ručičky kostolnej veže sa stretnú v jednom bode a ohlasujú polnoc. Konečne. Koniec, zetko, omega, amen. Zdanlivo nekonečný deň je na konci. Ach, áno, ten krásny pocit voľnosti, tá magická možnosť slobodného nádychu.

Hodiny odbijú a zmlknú.

No, áno, slobodná chvíľa skončila. Nastáva ďalší deň. Rovnaký ako všetky pred ním a po ňom. Falošné úsmevy, predstieraná radosť, nútené sústredenie, skrývané slzy. V tomto sa nič nemení. Už nemá silu tomu opäť čeliť. Sama. Vzdáva sa. Dostala silu-veľkú silu, no tento boj je príťažký.

Zhlboka sa nadýchne.... PLESK, rieka zúri..... Uvoľní zovretie..... FIJÚ, vietor duní..... Vydýchne..... CVRK,CVRK, cvrčky divejú.....

„Je tu krásne, však?“

Stuhne. Zamrznuté prsty opäť pevne stisnú mŕtvolne chladný kov a hlava sa pomaly otočí za hlasom. Srdce sa jej divo rozbúcha.

„Tá čierňava v kontraste s hviezdami zladenými so zasneženou krajinou...“ V teplej bunde, s čapicou na hlave, chlpatými rukavicami na rukách a hrejivým úsmevom na vyštípanej tvári sa predlaktím opiera o zábradlie. Zhlboka sa nadýchne a prijme do seba mrazivý vzduch. Pôsobí uvoľnene ako vždy. Akoby bola vo svojom kabáte. Akoby stála vedľa neho a užívala si krásu prostredia. Zasa ju štvie. Ako je vôbec možné, že v tom zamrznutom srdci prebudil nejaký cit? Ten jeho otravný a predsa srdcom chcený ksicht by spoznala kedykoľvek a kdekoľvek. Cíví naňho a snaží sa aktivovať zaspaté hlasivky.

„Alex?“ šepne takmer nečujne.

„Takže predsa rozprávaš! Už som myslel, že si onemela,“ uškrnie sa.

„Č-čo tu robíš?“ pýta sa a dúfa, že jej otázku nevráti.

„To sa pýtaš ty mňa?“ zasmeje sa. „Mám pár výhovoriek i na takéto situácie, ale vzhľadom na výsledky tvojho včerajšieho IQ testu ich asi radšej zamlčím.“

Odfrkne si: „No daj!“ vyzve ho, aby sa nemohol pýtať.

„Tak, výhovorka prvá: Bol som na diskotéke.“

Skepticky naňho pozrie: „Ty. No určite!“

„Tak nič, ty nie si naši. No, druhá: Bol som v meste a zmeškal bus, tak som musel počkať na ďalší, ktorý šiel až teraz.“

„Ak si si nevšimol je polnoc, génius!“

„Aha, no fajn, prehľad máš. Tak tretia,“ postupne vymenovával výhovorky s očividnými dierami. Pri každej sa podvedome zachichotala a uvoľnila.

„Máš i ďalšie?“ spýtala sa po siedmej.

„Jasné. Ôsma:....Em... čakaj, čakaj...“

„Ako je možné, že sme kamoši?“ zastoná.

„Vážne mám odpovedať?“

„Nie! Radšej pokračuj.“

„Sedem ti ich nestačí? No, fajn, tak ôsma: Um....“ našpúli pery a prstom si začne ťukať o bradu. Presne ako to robieva ona. Div, že ho na mieste neroztrhá.

„Už viem! Prišiel som fotiť!“ Zodvihne fotoaparát zavesený na krku a priloží si ho k oku. Obdivne pískne. „To nevyzerá zle. Počkej, nehýb sa!“ prikáže akoby na ňu šiel útočiť medveď. Poslúchne. CVAK.

„Okamžite to vymažeš!“ zrúkne a zvrtnie sa na zábradlí. Napodiv sa udrží.

„Donútiš ma?“ s úškľabkom jej foťákom zamáva pred očami a odtiahne ho. Okamžite zoskočí a začne ho naháňať.

„Daj to sem!“ kričí šeptom, aby nezobudila okolobývajúcich.

„Pod' si po to!“ odvrkne a nahlas sa smeje. Zdá sa však, že i jemu dochádza dych. Pošmykne sa na zamrznutej mláke a aj s ňou padá k zemi. Kotúľajú sa dole kopcom a smejú sa. Obaja. Zastavia a ona na ňom ležiaca sa načahuje za prístrojom.

„Dobre, dobre, vyhrala si, ale zlez už, prosím ťa!“ kapituluje a dovoľí jej vziať ho. Zlezie a snaží sa nájsť a vymazať fotku. Naraz za ňou čosi zapuká. Chlapec sa dvíha zo zeme a vystiera si chrbát. „Kručíš, koľko vážiš?“

Vyplázi mu jazyk a vráti sa k fotoaparátu. Po chvíli nájde, čo hľadala. „Hm, je celkom pekná a nevidno, že som to ja... Fajn, môžeš si to nechať,“ vráti mu ho a bundu, ktorú jej dal si privinie bližšie.

„Diki,“ vypne ho a zavesí si ho späť na krk. „Je ti lepšie?“

Zarazene naňho pozrie a potom sklopí zrak. Alex tiež trochu zvažnie. To sa nestáva často. „Sára, pod', ideme domov. Sú Vianoce. Nemôžeš ma nechať trpieť samého.“ So smutným úsmevom jej pošúcha plecica. Proti svojej vôli sa uskrnie a bundu si stále priťahuje bližšie. Nie zo zimy, je nervózna.

„Alex, prečo si tam naozaj bol? Pravdu, prosím.“ Prosebné naňho pozrie.

Naprázdno prehltne. Tie oči vždy žiarili, čo sa im stalo? Sú prázdne. Rovnakej farby, no nie tak živé. Akoby ich zalepil mráz alebo zatiahla hmla. Pohľad do takýchto očí vždy bolí. Tak či onak odolať im nedokáže. Vzdychne: „Neviem. Mal som zlý pocit z tohto miesta. Akoby sa tu malo niečo stať. Niečo zlé, čomu môžem zabrániť...“

„A našiel si mňa,“ doplní ho. „A zabránil si tomu zlému. Ďakujem.“ Privinula sa bližšie k nemu. Nikdy nepochopila, ako môže jeho pokožka byť vždy tak nasiaknutá teplom. „Veselé Vianoce,“ šepla.

„Veselé Vianoce, sestrička!“